Lunastuslupalain muuttaminen

HE 109/2022 vp, TaV 13.10.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

YVA-direktiivin täytäntöönpano

- Komissiolta virallinen huomautus (2019/2290) vuonna 2019 koskien YVA-direktiivin täytäntöönpanoa Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla
- Sähköjohtojen ja kaapuputkien osalta täytäntöönpanossa puutteita direktiivin 7 artiklan 2 kohdassa, 8 a artiklan 1 ja 4 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdassa, 10 a artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdassa
- Ko. artiklojen keskeinen sisältö: luvassa on voitava antaa ympäristöä koskevia määräyksiä, määräysten noudattamista on valvottava ja niiden rikkomisesta on määrättävä sanktio
- Tarvittavat muutokset tehdään lunastuslupalakiin

Lain pääasiallinen sisältö

- 2 § Soveltamisala
  - Maanpäällinen jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittainen sähköjohto
  - Kaasun, öljyn tai kemikaalien kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki, jonka pituus on yli 40 kilometriä ja halkaisija DN 800 millimetriä
  - Muu sähköjohto tai kaasun kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia

- 3 § Suhde muuhun lainsäädäntöön
  - Em. Hankkeisiin on haettava lunastuslupa

Lain pääasiallinen sisältö

- 4 § Sähköjohdon ja kaasun siirtoputken rakentaminen
  - Sähköjohto ja kaasun siirtoputki on rakennettava teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisella tavalla siten, että ympäristölle ja alueiden käytölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Rakentamisesta ei saa aiheutua kenellekään enempää vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä. Saamelaisten kotiseutualueelle tai koltta-alueelle sijoittuva tai vaikutuksiltaan sinne ulottuva hanke ei saa vähäistä suuremmassa määrin heikentää saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kulttuuriaan ja harjoittaa perinteisiä elinkeinojaan ja kolttien elinolosuhteita tai mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa (253/1995) tarkoitettuja luontaiselinkeinoja koltta-alueella.
  - Sähköjohtoa ja kaasun siirtoputkea rakennettaessa on otettava huomioon asemakaava. Alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, sähköjohdon tai kaasun siirtoputken rakentaminen ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä voimassa olevassa kaavassa osoitettuun tarkoitukseen.
  - Lunastuslupapäätöksessä on annettava hankkeesta aiheutuvien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi tarpeelliset määräykset johtoreitistä, hankkeen toteuttamistavasta ja ajankohdasta sekä hankkeen vaikutusten tarkkailemisesta.

Lain pääasiallinen sisältö

- 4 b § Valvonta ja hallintopakko
  - Valvova viranomainen ELY-keskus
  - Hallintopakko, jonka tehosteena uhkasakko tai teettämisuhka